כפר עולמי · יחידה 4: אוכלוסייה במרחב משתנה · חוברת קטנה

השלכות ההגירה והגירה פנימית

חוברת תלמיד · **בסיסי**

מסע אחד, שני מקומות: מה משתנה במקום שעוזבים ובמקום שמגיעים?

שם:	כיתה:	תאריך:

מה בחוברת?

1. מושגי מפתח
2. קוראים: שני צדדים למסע אחד
3. חלק א׳ – מתרגלים מושגים
4. חלק ב׳ – בודקים הבנה
5. חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים
6. כרטיס יציאה ✂

משחקים לשיעור הזה (חידון מהיר, איש תלוי, טריוויה ועוד) באתר: https://geo-z-chovrot-tiny.sites.tab.bot/

יצרה: רוית ראש בן ישי

מושגי מפתח

קראו את המושגים. נשתמש בהם בכל החוברת.

בריחת מוחות

אנשים חכמים ומשכילים עוזבים את המדינה.

לדוגמה: רופאים שעוזבים כפר ועוברים לחו"ל.

העברת כספים

כסף שמהגרים שולחים למשפחה בבית.

לדוגמה: עובד ששולח בכל חודש חלק מהשכר להוריו.

כלכלת בזאר

עבודה בלי חוזה ובלי זכויות.

לדוגמה: מוכר שמוכר בקבוקי מים בצומת.

שילוב מהגרים

לעזור למהגרים להרגיש חלק מהמקום.

לדוגמה: אולפן ללימוד עברית לעולים.

פירבור

אנשים עוברים מהעיר לשכונות שקטות סביבה.

לדוגמה: משפחה שעוברת ליישוב ליד העיר ונוסעת לעבודה.

עיור

אנשים עוברים מהכפר לעיר.

לדוגמה: כפריים שעוברים לעיר בחיפוש אחר עבודה.

שכונת עוני

שכונה צפופה וענייה בלי שירותים טובים.

לדוגמה: פחונים בשולי עיר גדולה שגדלה מהר.

מטרופולין

עיר גדולה עם כל היישובים סביבה.

לדוגמה: גוש דן סביב תל אביב.

קוראים

שני צדדים למסע אחד

רוב המהגרים עוברים ממדינות עניות למדינות עשירות. הם מחפשים עבודה וחיים טובים יותר. הרבה מהם שולחים כסף למשפחה שנשארה בבית.

כשרופאים ומהנדסים עוזבים, חסרים אנשים חשובים במקום שעזבו. במקום החדש המהגרים עובדים ומביאים אוכל, שפה ומנהגים. כדי להרגיש בבית הם לומדים את השפה החדשה.

יש גם מעבר בתוך המדינה. במדינות עניות אנשים עוברים מהכפר לעיר. זה נקרא עיור. במדינות עשירות משפחות עוברות מהעיר לשכונות שקטות ליד העיר.

חלק א' – מתרגלים מושגים

בחלק הזה נחבר כל מושג להגדרה שלו, ונזהה דוגמאות מהחיים.

1. התאימו: כתבו בריבוע את האות של ההגדרה המתאימה.

1. העברת כספים	**א.** לעזור למהגרים להרגיש חלק מהמקום.
2. בריחת מוחות	**ב.** אנשים עוברים מהכפר לעיר.
3. שילוב מהגרים	**ג.** כסף שמהגרים שולחים למשפחה בבית.
4. כלכלת בזאר	**ד.** אנשים חכמים ומשכילים עוזבים את המדינה.

5. עיור

ה. עבודה בלי חוזה ובלי זכויות.

2. השלימו: לאיזה מושג מתאימה כל דוגמה?

מחסן מילים: פירבור שכונת עוני מטרופולין

1. פחונים בשולי עיר גדולה שגדלה מהר. – זו דוגמה ל־_____
2. גוש דן סביב תל אביב. – זו דוגמה ל־_____
3. משפחה שעוברת ליישוב ליד העיר ונוסעת לעבודה. – זו דוגמה ל־_____

חלק ב' – בודקים הבנה

חזרו לקטע הקריאה. הקיפו את התשובה הנכונה, וסמנו נכון או לא נכון.

1 לאן עוברים רוב המהגרים בעולם?

- א. ממדינות עשירות לעניות
- ב. ממדינות עניות לעשירות
- ג. רק לאיים
- ד. רק למדבר

2 מה שולחים מהגרים רבים למשפחה בבית?

- א. כסף
- ב. חול
- ג. שלג
- ד. מכוניות

3 מה זה עיור?

- א. מעבר מהעיר לכפר
- ב. טיול בעיר
- ג. מעבר מהכפר לעיר
- ד. בניית כביש

4 מה עוזר למהגרים להרגיש בבית במקום החדש?

- א. לא לדבר עם אף אחד
- ב. להישאר לבד
- ג. לשכוח הכול
- ד. ללמוד את השפה

5 מה קורה כשרופאים עוזבים כפר?

- א. יש בו יותר רופאים
- ב. חסרים בו רופאים
- ג. הכפר גדל
- ד. לא קורה כלום

נכון או לא נכון? אם לא נכון – תקנו בשורה.

		נכון	לא נכון
1	מהגרים מביאים איתם אוכל ומנהגים למקום החדש.		
2	עיור הוא מעבר מהעיר לכפר.		
3	במדינות עשירות יש משפחות שעוברות לשכונות שקטות ליד העיר.		
4	כשמהגרים עוזבים, המשפחה בבית אף פעם לא מקבלת עזרה.		

חלק ג׳ – חושבים כמו גאוגרפים

כאן אין תשובה אחת נכונה. כתבו במשפטים מלאים והסבירו את דעתכם.

1 איך הייתם עוזרים לתלמיד חדש שהגיע ממדינה אחרת?

התחילו כך: הייתי עוזר או עוזרת לו כי... הייתי...

2 למה לדעתכם אנשים עוברים מהכפר לעיר?

התחילו כך: הם עוברים כי...

כרטיס יציאה – השלכות ההגירה והגירה פנימית

גזרו לאורך הקו המקווקו ומסרו למורה. שם: _____

1 מהי העברת כספים?

2 מה זה עיור?

3 כתבו דבר אחד שמהגרים מביאים למקום החדש.

איך הבנתי? ◯ הבנתי היטב ◯ הבנתי חלקית ◯ אני צריכים/ות עזרה